

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل دانشکده ی پزشکی

عنوان:

بررسی ابعاد دموگرافیک و بالینی شکم حاد در کودکان مراجعه کننده به
بیمارستان فاطمی و بوعلی اردبیل در سال ۱۴۰۰

نگارش:
عزیزه شهاب

اساتید راهنما:

دکتر میر سلیم سید صادقی
دکتر امیر احمد عرب زاده

اساتید مشاور:

دکتر رسول ملاطفی
دکتر عزیز کامران

۱۴۰۲ مرداد
شماره ی پایان نامه: ۱۰۲۰

تقدیم به

پدر و مادر و خانواده‌ی عزیز و فداکارم که در تمام
مراحل تحصیل و زندگی دلسوزانه و استوار حامی من
بودند

سپاس گذاری

با سپاس و ستایش خدای بلند مرتبه را که با قلم
انسان را از سیاهی های جهل به نور و روشنایی دانایی
و ایمان رهنمون شد و گوشه ای از علم بی کرانش را
بر ما گستراند

و سپاس فراوان از محضر اساتید بزرگوار و دلسوزم که
پدرانه و صبورانه مرا راهنمایی و تشویق کردند و قدم
به قدم در مراحل نگارش این پایان نامه و طول
تحصیلم از علم و زمانشان بر من دریغ نکردند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۳	فصل اول: مقدمه
۴	۱-۱-اهمیت موضوع و انگیزه‌ی تحقیق
۵	۱-۲-اهداف پژوهش
۵	۱-۲-۱-هدف کلی
۵	۱-۲-۲-اهداف اختصاصی
۶	۱-۳-فرضیات مطالعه
۷	۱-۴-تعریف واژه‌ها
۸	فصل دوم: مرور متون
۹	۱-۲-۱-مبانی نظری
۹	۱-۲-۱-۱-درد حاد شکم و شیوع و علل آن
۱۱	۱-۲-۱-۲-ارزیابی و نحوه‌ی برخورد با شکم حاد
۱۵	۱-۲-۱-۳-مطالعات تشخیصی و آزمایشگاهی
۲۰	۱-۲-۲-بررسی متون
۲۵	فصل سوم: روش کار و مواد
۲۶	۳-۱-نوع پژوهش
۲۶	۳-۲-جامعه‌ی پژوهش
۲۶	۳-۳-نمونه برداری و روش نمونه‌گیری
۲۷	۳-۴-روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۲۷	۳-۵-ملاحظات اخلاقی
۲۷	۳-۶-جدول متغیرها
۲۹	فصل چهار: نتایج

فصل پنجم: بحث

- ٤٤
- ٤٥ ١- محدودیت طرح
- ٥٠ ٢- محدودیت طرح
- ٥١ ٣- نتیجه گیری
- ٥٢ ٤- پیشنهادات
- ٥٣ ٥- ترجمان دانش

منابع

- ٥٤
- ٦٢ ٥- ضمائن

فهرست علایم اختصاری

GE:Gastroenteritis

GI:Gastrointestinal

RLQ:Right Lower Quadrant

LLQ:Left Lower Quadrant

RUQ: Right Upper Quadrant

LUQ: Left Upper Quadrant

UTI:Urinary Tract Infection

PCO:Poly Cystic Ovary

CRP:C-Reaction Protein

FMF:Familial Mediterranean Fever

بررسی ابعاد دموگرافیک و بالینی شکم حاد در کودکان مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی و بوعلی اردبیل در سال ۱۴۰۰

چکیده

زمینه: یکی از شکایاتی که در کودکان شایع و مهم است شکم حاد می باشد. و این مساله در سنین و جنس مختلف آنیولوژی و علائم و در نتیجه درمان متفاوتی دارد پس برای تشخیص درست و جلوگیری از بروز عارضه‌ی بیماری در کودکان و برای اتخاذ روند درمانی صحیح، بررسی ارتباط بین این عوامل ضرورت دارد و همچنین به دلیل محدودیت برقراری ارتباط با اطفال بخصوص در سنین زیر حدود ۶ سال میتوان از نتایج این مطالعات سود برد.

هدف: بررسی ابعاد دموگرافیک و بالینی شکم حاد در کودکان مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی و بوعلی اردبیل در سال ۱۴۰۰

مواد و روش‌ها: جامعه‌ی آماری شامل ۸۰۰ نفر از کودکان مراجعه کننده با درد حاد شکم به اورژانس بیمارستان فاطمی و بوعلی اردبیل که بصورت سرپایی یا بستری درمان یا تحت جراحی قرار گرفته‌اند. نمونه‌گیری از نمونه‌های مراجعه کننده در سال ۱۴۰۰ تا سال ۱۴۰۱ انجام شده است. روش نمونه‌گیری به صورت نمونه‌گیری غیر احتمالی آسان تا رسیدن به تعداد مورد نظر بود. اطلاعات بیماران از طریق پرسشنامه اولیه جمع آوری شده است. سپس حدود یک ماه بعد با مطالعه‌ی پرونده‌های بالینی موجود در بایگانی بیماران و تماس تلفنی با بیماران فرم نهایی تکمیل شد و این اطلاعات در نرم افزار SPSS ۲۱ تحلیل شد.

یافته‌ها: در این مطالعه ۴۰۶ نفر از بیماران نیز جنسیت مونث داشتند (۵۰.۸ درصد) که ۳۰۱ پسر و ۳۰۹ دختر در بوعلی ۹۳ پسر و ۹۷ دختر در فاطمی میباشد.

میانگین سنی بیماران حدود ۶۹ ماه میباشد که معادل ۵-۶ سال است. در این جمعیت آماری ۵۲۰ نفر ساکن شهر بودند (۶۵ درصد) بودند. از نظر تفکیک بیمارستانی مراجعه کنندگان میزان ۶۷ درصد مراجعه کنندگان به بیمارستان بوعلی شهری و ۳۳ درصد روستایی بوده‌اند و ۵۸.۴ درصد مراجعه کنندگان به بیمارستان فاطمی شهری و ۴۱.۶ درصد روستایی بوده‌اند. تهوع در بیمارستان بوعلی در ۶۶.۲ درصد بیماران دیده شده است و در بیمارستان فاطمی در ۳۰ درصد بیماران دیده شده است. استفراغ در ۸۴.۶ درصد از بیماران مراجعه کننده به

بیمارستان بوعلی دیده شده است و در ۲۴.۲ درصد بیماران مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی دیده شده است. بی اشتهايی و poor feeding در ۷۷.۴ درصد از بیماران مراجعه کننده ه بیمارستان بوعلی وجود داشته است و در ۵۲.۶ درصد از بیماران مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی وجود داشته است.

توزیع فراوانی شدت درد در بیماران به تفکیک بیمارستان گزارش شده است که میانگین درد در بیمارستان بوعلی ۵.۴۷ و در بیمارستان فاطمی ۶.۶۷ گزارش شده است. میانگین زمانی مراجعه به بیمارستان در بیمارستان بوعلی ۱.۲ روز و در بیمارستان فاطمی ۱.۱ روز گزارش شده است.

در بیماران بیمارستان بوعلی بیشترین محلی که درد در آن محل اظهار و طی معاینات یافت شده است درد جنرالیزه‌ی شکم با ۶۶.۹ درصد بوده است. و در بیمارستان فاطمی بیشترین محلی که درد آن اظهار و یافت شده است RLQ با ۴۲.۶ درصد بوده است.

شايعترین علت در بیمارستان بوعلی GE با ۵۱.۰ درصد و در بیمارستان فاطمی آپاندیسيت با ۲۶.۸ درصد بود. ۱۰۷ بیمار از ۸۰۰ بیمار مورد جراحی بوده اند. شايعترین علت آن آپاندیسيت با ۵۳ مورد بوده است که ۲۸ مورد آن در گروه سنی ۱۲ تا ۶ سال بوده است.

نتیجه گیری: ۲۹۱ مورد از ۳۳۴ مورد از GE که حدود ۸۷.۱ تطابق بین تشخیص اولیه و نهایی را نشان میدهد و شايعترین تظاهراتی که با GE در تشخیص افتراقی قرار گرفته بودن به ترتیب آپاندیسيت در مرکز فاطمی و پنومونی در مرکز بوعلی بوده است. از ۷۴ مورد از تشخیص COVID19 ۶۴ مورد تطابق داشته است (۸۶.۴ درصد) و در ۴.۶ موارد با آپاندیسيت در تشخیص افتراقی بوده است. از ۵۳ مورد از تشخیص آپاندیسيت ۵۲ مورد تطابق داشته است (۹۸.۱ درصد).

كلمات کلیدی: شکم حاد، آپاندیسيت، پریتونیت، کودکان، کودکان بزرگسال، درد شکمی، دموگرافی